

Wat vinden bezoekers van het S.M.A.K. en het Citadelpark van het voorstel voor het nieuwe S.M.A.K.?

Verslag van de participatie in juni en juli 2024

Contactpersoon: Ann Manhaeve (ann.manhaeve@stad.gent; 09 266 82 55)

1. Inleiding

Het S.M.A.K. heeft reeds lang nood aan meer ruimte. In een nieuw museumgebouw wil het S.M.A.K. 500 werken uit de eigen collectie permanent kunnen tonen.

Het huidige gebouw voldoet niet aan de internationale museumnormen wat betreft klimaatregeling en heeft dus ook nood aan een grondige vernieuwing.

Om deze uitbreiding en vernieuwing mogelijk te maken, ging het museum samen met stadsontwikkelingsbedrijf sogent op zoek naar een ontwerpteam via de Open Oproep van de Vlaams Bouwmeester. Uit de ingezonden ontwerpen selecteerde de jury een winnaar: TV David Kohn Architects / noA architecten (in samenwerking met Asli Çiçek).

Dit team zal de komende maanden hun wedstrijdvoorstel verder uitwerken tot een definitief ontwerp. Daarvoor gaan zij in gesprek met het S.M.A.K. zelf, sogent, de Stad Gent, de klankbordgroep Citadelpark+ en bezoekers van het museum en het Citadelpark.

In dit document vind je de neerslag van de input die we kregen van bezoekers van het museum en het Citadelpark tijdens een eerste participatie-initiatief in juni en juli 2024.

2. Hoe werd input verzameld?

Het ontwerpteam zorgde voor een visualisatie van het ontwerp vanuit 4 plaatsen in het Citadelpark: aan de huidige ingang van het S.M.A.K. en bij de rozentuin, de speeltuin en de Graskuip (zie hieronder). Op die plekken werden borden geplaatst met beelden van het nieuwe ontwerp. Ook in de inkom van het S.M.A.K. zelf kon men meer info over het ontwerpvoorstel terugvinden.

Voorstel nieuw SMAK (impressie) – gezien vanaf het MSK

– gezien vanaf de Eugène Félixstraat (ingang SMAK)

(Beelden: noAarchitecten, David Kohn Architects met Aslı Çiçek)

Voorstel nieuw SMAK (impressie) – gezien vanaf de speeltuin

– gezien vanaf de rozentuin

Op 22 en 23 juni gaven medewerkers van sogent, het ontwerpteam en de Stad Gent uitleg aan bezoekers van het park en het S.M.A.K. bij deze borden. In dat weekend werden via deze gesprekken 188 personen bereikt (zie bijlage).

Op die borden stond ook een link naar het participatieplatform van de Stad Gent. Via die link vulden 115 mensen een enquête over het voorstel voor het nieuwe S.M.A.K. in (tussen 21 juni en 21 juli). Bijlage 2 geeft het overzicht van de antwoorden op de vragen van de enquête.

Op 23 juni organiseerde het S.M.A.K. ook een workshop met 7 geïnteresseerde omwonenden over dit wedstrijdvoorstel.

Hieronder vind je de input die via die verschillende initiatieven werd verzameld.

3. Wat vindt men van het voorstel voor het nieuwe S.M.A.K.?

3.1. Over de Floraliënhal

- De meesten vinden het positief dat de Floraliënhal wordt gerestaureerd en opengesteld, al zijn er sommige bemerkingsen:
  - Het ontwerp voor de Floraliënhal is mooi (“*Die Floraliënhal is echt wauw.*”)
  - De openheid en de doorwaadbaarheid van de Floraliënhal is zeer belangrijk en positief. Zo kan die hal een deel van het park worden. (“*De Floraliënhal mag zo open mogelijk worden gemaakt*”)
  - Het groen in de Floraliënhal is positief (“*Hoe meer groen hoe beter*”). Sommigen vinden dat er nog meer groen in de hal mag komen of stellen voor om dat groen ook verplaatsbaar te maken.

- Sommigen vragen zich af of de hal niet te groot (en hierdoor onpersoonlijk) zal zijn en vrezen voor te veel lawaai (akoestiek).
- Het kan een plek zijn waar je afspreekt met vrienden wanneer het regent en je toch buiten wil zijn.
- De Floraliënhal biedt een goede plek om met een groep af te spreken.
- De Floraliënhal moet een mogelijkheid tot pauze bieden tussen het bezoek van de beide musea in.
- De passerelle in de Floraliënhal is geen goed idee.
- Iemand vindt dat de Floraliënhal niets toevoegt aan het museum.
- Iemand anders vreest dat de hal niet geschikt is als ontmoetingsplek.
- Iemand vraagt om ervoor te zorgen dat de hal niet te warm wordt tijdens warme dagen.
- Men apprecieert dat de gevels van de Floraliënhal zullen worden opengewerkt. Sommigen vragen om die openingen zo groot mogelijk te maken. De opengewerkte gevels hebben als belangrijk voordeel dat bezoekers door de hal kunnen passeren en niet meer rond de gebouwencluster moeten lopen om van de ene naar de andere kant van het park te gaan.
- De toegangen van het S.M.A.K. via de Floraliënhal vinden de meesten positief. Anderen betreuren dat de connectie met het MSK verloren gaat door de toegang van het museum via de Floraliënhal te voorzien.
  - De gevels van de koppen van het S.M.A.K. in de hal zijn mooi.
  - Iemand vindt dat de nieuwe houten gevelconstructie er niet past.
  - Men ziet zich wel binnenstappen in het museum via deze toegangen.
  - De toegang moet blijven waar ze is. (*“Jammer dat de grote zuilen weggaan, dat de statige ingang verdwijnt.”*)
  - Het is belangrijk dat de toegang van het S.M.A.K. direct verbonden is met het Museumplein/tuin en het MSK.
  - De toegang via de Floraliënhal is te weinig uitnodigend. (*“Ik snap het wel, die toegang langs de Floraliënhal, maar ik vind het leuker als de deur van het museum openstaat. Dan voel ik me welkom.”*)
  - De route door de Citadelpoort vindt men positief. Hiermee wordt de Citadelpoort weer beter verbonden met het park. (*“De nieuwe gevels van het S.M.A.K. passen bij de Citadelpoort.”*)
- Men stelt zich vragen bij de praktische aanpak van een dergelijke hal:
  - Hoe zal dat in zijn werk zal gaan met twee ingangen (kassa/entree)? Duiding ontwerpers: er is 1 ingang per museum, en deze bevindt zich aan de kant van de Floraliënhal
  - Hoe zal het gebruik van de Floraliënhal georganiseerd worden? Zullen er nog exposities kunnen doorgaan? Zullen buurtbewoners er hun jaarlijks buurtfeest kunnen organiseren?
  - Zal de hal 's nachts worden afgesloten? Als dat het geval is, zal het tijdstip van afsluiting en opening duidelijk moeten worden gecommuniceerd.
  - Hoe zal de toegang van het museum verlopen als er een betalend event is in de Floraliënhal?

Duiding ontwerpers: Er moet altijd een deel van de Floraliënhal vrijgehouden worden voor de brandweer. Dit betekent dat de toegang tot het museum altijd mogelijk zal zijn.

3.2. Over het ontwerp van het gebouw voor het S.M.A.K.

- De meeste mensen die we spraken in het park staan positief tegenover het concept/ontwerp voor het gebouw en zijn enthousiast over de plannen. Van de respondenten van de enquête vindt ongeveer de helft het ontwerp (zeer) aantrekkelijk.
  - o Het plan is indrukwekkend, met internationale allure. (*“Het gebouw is nederig maar het straalt ook ambitie uit, het is geen doods stenen element in de stad.”*)
  - o Het ontwerp is mooi geïntegreerd in de omgeving en discreet, niet te hoog (maar mag niet hoger).
  - o Anderen vinden het ontwerp te groot.
  - o Het ontwerp is meer samenhangend en toch nog herkenbaar.
  - o De gevels langs de Graskuip passen bij de Citadelpoort.
  - o Meerdere respondenten vinden dat de huidige gevels moeten worden behouden. (*“Graag de modernistische façade behouden en origineel in eigen waarde laten.”*)
  - o Het is goed dat deze façade met verwijzingen naar het fascisme verdwijnt;
  - o De grote ramen en het zicht op de stad of het park vanuit het museum zijn positief. Iemand vindt het jammer dat de huidige ramen niet worden behouden.
Duiding ontwerpers: We herschikken de gevel met de bestaande materialen om zo gericht openingen te voorzien waar nodig en waar mogelijk, rekening houdend met de klimaateisen voor een museum.
  - o Het nieuwe volume op het museum ziet eruit als een fabriek en is niet mooi voor de enen, voor de ander is dat volume aanvaardbaar.
  - o Het is goed dat de Casinokop deel uitmaakt van deze plannen. (*“Het werd tijd.”*).
  - o Sommigen vinden de voorgestelde architectuur saai, oubollig en te weinig gedurfd (*“Ik had voor het nieuwe SMAK een meer vernieuwende, originelere, gedurfdere architectuur verwacht. Beetje extravaganter zelfs.”*).
  - o Anderen vinden het voorstel net te modern, te opvallend en vinden dat er te veel stijlen door elkaar worden gebruikt.
- Het is positief dat het S.M.A.K. meer ruimte krijgt. Nu worden vaak dezelfde kunstwerken getoond. Door de opsplitsing in 2 koppen, met één kop voor tijdelijke tentoonstellingen en één kop voor de eigen collectie, zal een regelmatige bezoeker zich vooral kunnen richten op het deel van het S.M.A.K. met de tijdelijke expo's.
- Sommigen suggereren om ook kunst te integreren in de Floraliënhal of in de buitengevels van het gebouw.
- Het is positief dat het S.M.A.K. zich transformeert tot een hedendaags kunstcentrum met internationale uitstraling. Enkelen vinden dit echter niet nodig en te duur in de huidige context van besparingen.
- Het S.M.A.K. zou wat meer aandacht voor kinderen en jongeren kunnen hebben, bijvoorbeeld door een creatieve ruimte continu ter beschikking van kinderen en andere bezoekers te stellen, ervoor te zorgen dat kunstwerken zichtbaar zijn van in de speeltuin, street art te integreren bij de toegang om jongeren aan te spreken ... Het Louisiana in Denemarken is een goed voorbeeld.
Duiding ontwerpers: In de beelden is te zien dat men vanuit de speeltuin een directe visuele relatie heeft met de grote centrale tentoonstellingshal.
- Het hergebruik van het materiaal (natuursteen, baksteen) van het huidige S.M.A.K. is positief, al stellen sommigen zich ook vragen:
  - o Dit is duurzaam.
  - o Gebruik van oorspronkelijke materialen zal ervoor zorgen dat de nieuwe gebouwen al vanaf dag 1 patina zullen kennen.
  - o Zal dit hergebruik niet voor hogere kosten zorgen?

- Men vraagt aandacht voor de kleur en het materiaal van de gevels. Het is belangrijk dat die een rustige aanblik hebben.
- Wat zal er gebeuren met de bas-reliëfs in de huidige gevels van het S.M.A.K.? (<https://smak.be/nl/kunstenaars/bert-berten-robert-coolens>)
- De meningen over het torentje zijn verdeeld:
  - Sommigen vinden de toren niet mooi. Die past niet bij het gebouw voor het S.M.A.K. en het Poortgebouw.
  - De vormgeving en de kleur van de toren en de letters zijn niet aantrekkelijk.
  - Het is goed dat er moderne elementen worden toegevoegd aan oude gebouwen.
  - Die toren kan mensen lokken naar de Floraliënhal en dus naar het S.M.A.K.
  - Een opvallend herkenningspunt van de nieuwe toegang kan interessant zijn, maar is het torentje daarvoor niet te klein? Je gaat niet boven de bomen kunnen uitkijken
  - De toegang via de Floraliënhal zal opvallend genoeg zijn. Ook zonder toren zal de toegang tot het S.M.A.K. aantrekkelijk zijn.
  - Het is goed dat mensen op de toren zullen kunnen klimmen. Zo wordt een interessante uitkijkpost gecreëerd. Omwille van de veiligheid van spelende kinderen is het best dat de toren enkel via de Floraliënhal bereikbaar zal zijn.
  - De toren zou door een kunstenaar ontworpen kunnen worden. Nu oogt die toren nogal functioneel.
- De toegankelijkheid van het huidige museum voor mensen in een rolstoel laat te wensen over. Dat is een belangrijk aandachtspunt voor het nieuwe ontwerp. Het Musée d'Orsay in Parijs is een goed voorbeeld. Duiding ontwerpers: Dit is inderdaad een belangrijk thema. Daarom vonden we het belangrijk dat men in het nieuwe ontwerp drempelloos via de Floraliënhal binnenkomt.
- Bij bezoek aan de musea mogen geen honden binnen (in het S.M.A.K. voorheen wel). Iemand suggereert om een hondenopvang/oppas te voorzien voor parkwandelaars die ook de musea willen bezoeken.

3.3. Over de relatie van het nieuwe S.M.A.K. met het Citadelpark

- Volgens sommigen is het ontwerp goed geïntegreerd in de parkomgeving (*“De gebouwen hebben een lichte uitstraling, dat past, ook qua materiaal.”*).
- Anderen vinden net dat dit te wensen overlaat. Zij vinden dat het ontwerp niet past bij het MSK, of een te grote impact heeft op het park (*“Dit voorstel komt erop neer dat het SMAK aan drie zijden het park gebruikt als 'voortuin' daar waar er net meer bescheidenheid ten opzichte van het park het doel moet zijn.”*).
- Duiding ontwerpers: Door de toegang naar de Floraliënhal te verleggen, willen we het museumplein dat vandaag aanwezig is net zo veel mogelijk ontharden en deze ruimte weer teruggeven aan het park.*
- Sommigen stellen voor om de gevels te vergroenen om de relatie met het park te versterken. Iemand stelt ook voor om er een natuurinclusief gebouw van te maken door de gevel of andere constructies uit te rusten met flora en fauna. Daarbij moet men er wel voor zorgen dat vogels en insecten uit de hal kunnen ontsnappen wanneer die wordt afgesloten.
- De doorzichten door en de doorwaadbaarheid van de Floraliënhal zorgen ervoor dat de grens tussen het park, de Floraliënhal en het S.M.A.K. vervaagt. Hierdoor zullen deze

plannen bijdragen aan een betere integratie van de gebouwen in het park. (*“De Floraliënhal wordt een kruispunt tussen park en museum.”*)

- Door de doorzichten naar het S.M.A.K. van in het park en van in de Floraliënhal komt er een sterkere relatie tussen kunst, Floraliënhal en Citadelpark:
  - o Dit maakt de kunst en de toegang tot het S.M.A.K. laagdrempeliger. (*“Fantastisch om de Panamarenko van buitenaf te kunnen zien.”*) Dat zou nog meer mogen zijn, zoals bijvoorbeeld door het plaatsen van kunstwerken in het park. (*“Het Citadelpark zou een museumpark kunnen worden, zoals in Rotterdam of Berlijn.”*)
  - o S.M.A.K. zou de kunst nog meer naar het park kunnen brengen en ook laagdrempeliger kunnen maken, bv door af en toe culturele evenementen of laagdrempelige, niet te dure workshops in het park te organiseren. Het zou fijn zijn om hierbij rekening te houden met de grote diversiteit van de parkgebruikers.
  - o Een toegang tot het S.M.A.K. aan de zijde van de speeltuin zou de drempel om binnen te stappen in het museum verlagen.
  - o Het Citadelpark is een belangrijke plek voor ‘Pokémonjagers’. Kan een Pokémon worden verborgen in het S.M.A.K.? Ook dat zou de toegang tot het museum laagdrempeliger maken.
- Men vindt de horeca positief. Het is belangrijk dat er horeca naast de speeltuin komt, zodat ouders hun kinderen in het oog kunnen houden en ondertussen iets kunnen drinken.
- Iemand vraagt zich af of de glazen gevel naast de speeltuin niet voor problemen zal zorgen, bijvoorbeeld wanneer kinderen er met een bal spelen.
- De dakterrassen bieden een aangename relatie met het park maar men is bang dat als deze ‘s avonds ook voor evenementen zullen gebruikt worden er geluidsoverlast zal zijn. Men vindt het positief dat de Rode Poort en de Azaleahal worden afgebroken. Hierdoor komt er meer park.
- Ook het openbaar toilet vindt men positief en belangrijk. Dat geldt vooral voor bezoekers van de speeltuin.
- Een punt waar men gratis drinkwater kan krijgen, zou ook interessant zijn.

3.4. Andere opmerkingen

- Iemand vroeg zich af of dit project wel realistisch is. Is het realistisch om te hopen op zo’n groot budget?
- Kan het nieuwe S.M.A.K. wel tegen 2030, wanneer Gent Europese culturele hoofdstad wil zijn, afgewerkt zijn?

4. Opmerkingen over het Citadelpark

- Het Citadelpark oogt verouderd. Het project voor de herwaardering van het park kan op bijval rekenen.
- Momenteel vormt het Citadelpark voor velen slechts een ‘transitruimte’ waar ze door passeren. Daar tegenover staat dat de speeltuin wel een belangrijke bestemming vormt.

- Velen voelen zich 's avonds of 's nachts onveilig in het park. Dichte begroeiing bewerkstelligt het onveilig gevoel. Het veiligheidsgevoel zou verbeterd kunnen worden door:
  - o transparantie in het groen, bijvoorbeeld door het verwijderen van struiken,
  - o verlichting in het park
  - o meer passage, bijvoorbeeld door geschikte functies voor de gebouwtjes in het park te voorzien.
- Men vindt het positief dat de paden worden versmald en dat hierdoor een deel van het park wordt onthard. Dat is belangrijk in het licht van de klimaatverandering.
- Het is belangrijk om snelle en trage wegen, loop- en fietslijnen, te scheiden. Men vindt het niet veilig als fietsers, bromfietzers, elektrische fietsers en voetgangers samen op een pad moeten passeren, zeker wanneer pendelaars zich door het park haasten naar het station.
- De meesten vinden dat horeca welkom zou zijn in het park:
  - o Er is nood aan kleinschalige drink- en eetgelegenheden, terrasjes verspreid in het park, bijvoorbeeld aan de erekoer.
  - o Kunnen er nieuwe paviljoentjes of verblijfplekjes met drank- of eetstandje worden toegevoegd in het park?
  - o Horeca hoort niet thuis in het park. In het park moet je kunnen zitten zonder te hoeven consumeren.
  - o Belang van rust in het park. Horeca of events in het park zijn daarom best kleinschalig zodat het risico op geluidsoverlast wordt beperkt. Monterey wordt als een goed voorbeeld aangehaald, in tegenstelling tot sommige andere evenementen. Men vraagt zich af of evenementen in het S.M.A.K. voor lawaaihinder zouden kunnen zorgen.
- Kan het park 's nachts volledig worden afgesloten? Dit ziet men vaak in parken in het buitenland.
- Het verplaatsbare parkmeubilair (roze banken) is positief. Dat mag nog meer.
- De criquet spelers hebben nood aan verharde ondergrond. Zij kunnen niet op gras spelen. Iemand vindt het belangrijk dat ze een plek krijgen, want ze zijn er quasi elke dag. Iemand anders vindt dat cricket in het park gevaarlijk is.
- Vuil en afval vormen een groot probleem in het park. Buurtbewoners ruimen het park vrijwillig op maar meer sensibilisering is nodig. Iemand stelt voor om in het park minder secundaire toegangen te creëren en de toegang te beperken tot een viertal (bv op elke hoek). Bij de hoofdingangen kan dan worden ingezet op sensibilisering naar afval. Bij elke hoofdingang zou ook best een aantal grote vuilbakken geplaatst worden (cfr natuurgebieden).
- Veel buurtbewoners hebben slechts een beperkte of helemaal geen tuin. Onder meer daarom willen sommige buurtbewoners zich als vrijwilligers engageren in het parkbeheer. In de plantentuin van UGent werkt men al met vrijwilligers.
- Sommige buurtbewoners willen zich ook engageren voor rondleidingen.
- Iemand vindt dat de verzamelplaats voor groenafval aan de parktoegang ter hoogte van het kruispunt van de Floraliënlaan en Charles de Kerkhovelaan niet aan een hoofdingang van het park zou mogen liggen. Dit afval oogt slordig en trekt sluikestort aan. Ook de vuilnisbakken in het park zouden sneller geleegd moeten worden.
- Men apprecieert de speeltuin en vindt dat de speeltuin, net zoals de bankjes (ook in de schaduw van bomen), zeker moet blijven en minstens even groot moet blijven. De speeltuin zou wel wat groter en iets avontuurlijker mogen zijn, zoals de natuurlijke speeltuin in Puyenbroeck. Voor meisjes mag er ook wat meer aandacht zijn. Misschien is een barre een leuk idee. Iemand vindt dat de speeltuin de rust in het park verstoort en ziet die liever verdwijnen.

5. Opmerkingen over het Museumplein/tuin

- De meesten vinden het goed dat de zone tussen het S.M.A.K. en het MSK zal worden vergroend en dat er geen auto's meer zullen passeren. Anderen vrezen dat dubbelrichtingsverkeer in de Hofbouwlaan voor problemen zal zorgen.
- Sommigen vinden het jammer dat de parkeerplaatsen aan het S.M.A.K. zullen verdwijnen.
  - o Waar zullen mensen die het museum willen bezoeken en slecht ter been zijn parkeren?
  - o Kunnen de parkeerplaatsen onder het ICC door museumbezoekers worden gebruikt?
  - o Zal dit voor bijkomende parkeerdruk zorgen in de omliggende straten?
  - o Kan een ondergrondse parking worden voorzien in het project?
- Het is belangrijk om het S.M.A.K./MSK ook met het GUM/plantentuin te verbinden.
- De meesten vinden het goed dat er goed openbaar vervoer dicht bij de musea wordt voorzien:
  - o Het is goed dat de tram tussen beide musea zal passeren.
  - o Het is belangrijk om ervoor te zorgen dat er een goede, integraal toegankelijke route wordt voorzien tussen de tramhalte en de toegangen van de verschillende musea.
  - o Het is geen goed idee om een tram door het park te laten passeren. Hiermee wordt een nieuwe barrière gecreëerd.
  - o Een tram door het park is gevaarlijk voor de parkgebruikers, kinderen, voetgangers ...
  - o Tramsprengen kunnen gevaarlijk zijn voor fietsers.
  - o Sommigen vragen zich af of een tram niet voor geluidsoverlast of ongewenste trillingen in het museum zal zorgen.
- De heuvel voor het S.M.A.K. zorgt voor een grotere scheiding tussen beide musea vindt iemand.

6. Andere opmerkingen

- Velen vragen zich af wat er met 't Kuipke zal gebeuren.
- De ventilatoren van 't Kuipke maken veel lawaai en zorgen voor overlast, vooral 's nachts.
- Als omwonende was het moeilijk om zich in te schrijven voor de participatiemomenten in het kader van Gentspoort. Die waren te snel volzet.
- Iemand is bezorgd over de tunnel die in het kader van Gentspoort wordt voorzien onder de Heuvelpoort. Een tunnel is duur en vraagt veel tijd om die aan te leggen.
- Er zijn te veel ratten in het park.
- De historiek van het park en de connectie met het ontwerp laat een diepe indruk na. Men zou hier graag meer over weten en suggereert om hier via 'storytelling' op in te zetten.
- Men vraagt aandacht voor de mobiliteit in en rond het park. Daarbij mogen fietsers zeker niet worden vergeten.
- Het huidige parkeerregime in de omliggende straten zorgt voor problemen voor bezoekers van bewoners. Kunnen bewoners 'parkeerbonnen' krijgen zodat hun bezoekers gratis of aan een goedkoper tarief kunnen parkeren?

Duiding door het Mobiliteitsbedrijf (Stad Gent): De omgeving van het Citadelpark ligt in de gele tariefzone voor straatparkeren. In die gele zone moeten chauffeurs die er willen parkeren, tot 19 uur betalen.

De bezoekerstickets gelden enkel voor de bewoners van de rode en oranje tariefzone. Want in deze zones moet betaald worden tot 23 uur.

Bezoekers van de gele en groene zone moeten na 19 uur dus niet betalen, die van de oranje en rode zone wel. Om die ongelijkheid weg te werken, is beslist dat bewoners van de rode en oranje zone recht hebben op gratis bezoekerstickets. Bewoners van de gele zone krijgen deze gratis bezoekerstickets niet. Want gratis parkeren overdag voor bezoekers van deze zone zou een ongelijkheid veroorzaken met de groene zone en andere gebieden met gele tariefzone, waar overdag ook moet betaald worden.

Bijlage 1: Personen die deelnamen aan een gesprek in het Citadelpark

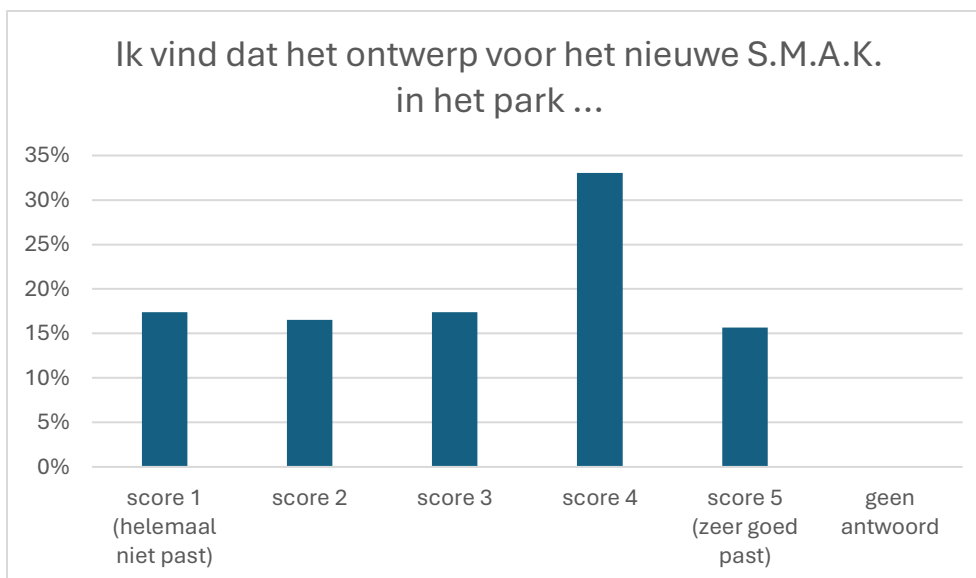
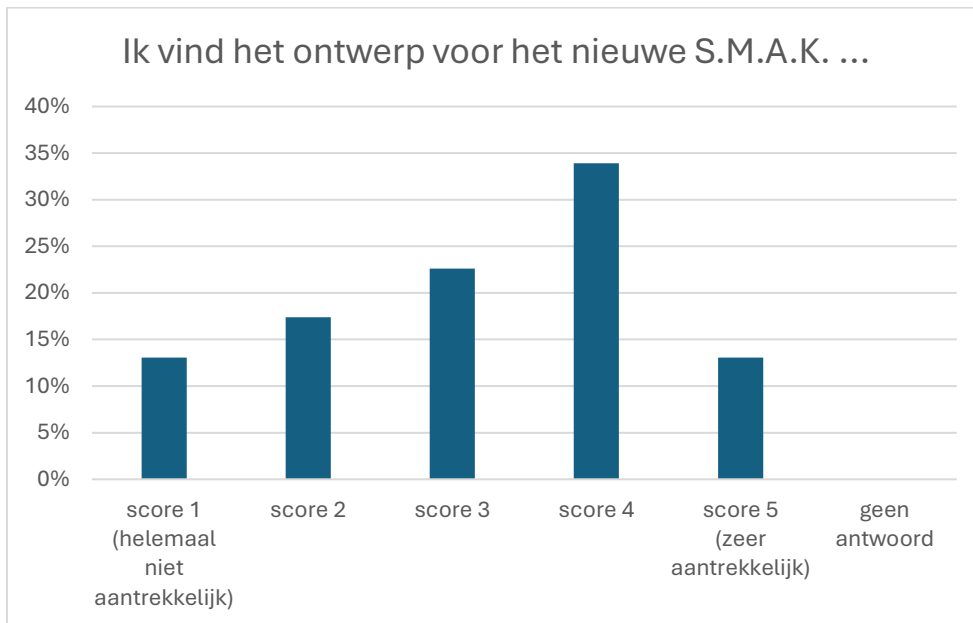
Hieronder vind je een overzicht van het aantal mensen dat op 22 en 23 juni deelnam aan een gesprek in het Citadelpark.

Ongeveer 6% van die respondenten waren niet Nederlandstalig. De meeste van die anderstaligen bevonden zich bij de speeltuin. Daarbij viel het op dat deze mensen vaak van iets verder weg naar de speeltuin kwamen ('de Zuid', Ledeberg, Gentbrugge ...).

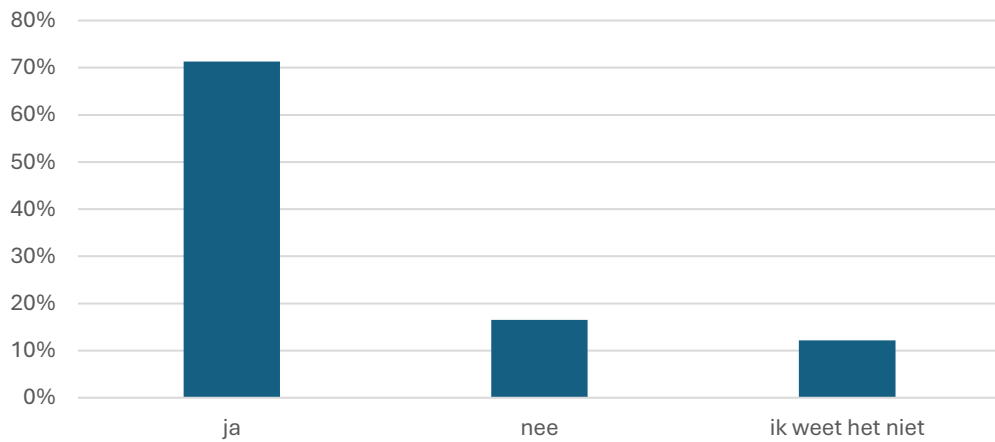
Aantal personen	188		
Aantal anderstaligen	12		
Aantal vrouwen/meisjes: 90		Aantal mannen/jongens: 98	
0-10j		0-10j	1
10-20j	5	10-20j	9
20-40j	34	20-40j	33
40-60j	21	40-60j	21
60+	30	60+	34

Bijlage 2: Resultaten van de schriftelijke enquête

Hieronder vind je een overzicht van de antwoorden op de vragen van de enquête. De input uit de open vragen van de enquête werden in het verslag verwerkt.

Krijg je zin om binnen te stappen in het vernieuwde S.M.A.K.?

Vind je het een meerwaarde dat de toegang tot S.M.A.K. in de Floraliënhal zal liggen?

